ШУТКА Б'Є, НЕ Я Б'Ю. ВІДНИНІ ЗА ТИЖДЕНЬ — ВЕЛИКДЕНЬ!

Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Суть віри
не в тому,
щоб оселитися
на небесах,
а в тому,
щоб оселити
небеса в собі.
Томас ГАРДІ

13 (691)
29 березня
2018 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * **Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (0342) 53-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/** * Наші реквізити: Р/р 2600729127 в ПАТ «АКБ Львів» МФО 325268, код 36117309. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЖИТИ ТАК, НІБИ ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС

Ми – на порозі Великодня – свята, яке символізує і наше воскресіння до нового буття. І не хотілося б роздумувати про щось проблемне і не святочне. Та події повертають нас у реальність. А вона, на жаль, невтішна.

У вівторок в Івано-Франківську на попереджувальний страйк вийшли медики та освітяни. Зарплату їм ніби ще виплачують, але, пам'ятаючи торішні негаразди, коли зароблене не віддавали два місяці, вимагають від Уряду забезпечити потрібні галузям субвенції.

Як заявила голова профспілки працівників охорони здоров'я Наталія Берчак, нестача із зарплатою цьогоріч становить 220 млн. грн. по області та 80 млн. грн. по місту... Недофінансована й освітня галузь. По місту теж кілька десятків мільйонів гривень.

Як сказав міський голова Руслан Марцінків, проблема насувається. Якщо в минулому році знайшли додатково 62 мільйони гривень, то цього року не зможемо. Тому можна зрозуміти людей, які тримали плакати з написами: «Хочу жити гідно!», «Медицині – професійну реформу», «Дошкільники – теж педагоги», «Не шоколадну брехню, а гідну зарплатню»... Обурювався очільник міської профспілки освітян Андрій Дем'янчук: «Всі кричать, що освіта – це основна галузь і добре фінансується. Але це важко слухати. Адже Уряд цинічно бреше нам у вічі. Освітянам за субвенцією не вистачає 47 мільйонів гривень...»

Не можу зрозуміти урядовців. Вони ж ніби християни, Президент навіть диякон УПЦ МП, а церковні ж приписи говорять, що невиплата зароблено належить до гріхів, які кличуть про помсту до неба. Не бояться, що їх спитають. Якщо не тепер, то доведеться відповідати перед Найвищим Суддею. І за цей гріх, і за обкрадання держави, і зубожіння народу, і за торгівлю на крові, і за співпрацю з аґресором, і за невиконані обіцянки, брехню й обман народу, лихе потурання знелюдненню України...

Щодо останнього скажу, що ми постійно обурюємося: Уряд нічого не робить, аби зупинити еміґрацію. Виявляється, вона йому вигідна. Скажімо, українські заробітчани минулого року перерахували лише з Польщі суму, яка дорівнює чотирьом відсоткам ВВП (внутрішнього валового продукту). Справді-бо навіщо владцям думати і дбати про розвиток інфраструктури, залучення інвестицій, відкриття виробництв і створення нових робочих місць, коли можна безпроблемно паразитувати на заробітчанах, вигнаних у світи недолугою економічною і соціальною політикою влади.

Та попри все українці дають собі раду. І в світах серед чужинців, і в себе вдома, виявляючи кмітливість, солідаризм, порозуміння. Готуючись до Великодня, вони збирають великодній кошик не лише для себе, а й уділяють дещицю для фронтовиків. У селі Пшеничники Тисменицького району жінки наліпили десятки відер вареників, які волонтери везуть на фронт. Святочні гощення передадуть воякам із кожного району.

Все менше співвітчизників покладаються на владу й державу. Проявляється новий феномен: українці усвідомили, що самі відповідають за своє життя і країну *(чит. 2 стор.)*. У своїй історії українці пройшли величезну школу виживання. Вони витримали все. Загартувались і в роки Незалежності й тепер усе більше покладаються на себе.

Добру пораду свого часу дав нам блаженніший Любомир Гузар: «Працюй так, ніби все залежить від тебе, а молися так, ніби все залежить від Бога». Хай додасть вона нам оптимізму в пошуку українського шляху. А нагадувати владі про її обов'язки перед народом потрібно у спосіб оголошення страйку, а то й майдану. Іншого не придумано.

Богдан ВІВЧАР

ДУХОВНЕ

БУТИ ГОТОВИМ НЕСТИ СВІЙ ХРЕСТ

У п'яту неділю Чотиридесятниці Івано-Франківськом пройшла загальноміська Хресна дорога. Її очолили архієпископ і митрополит Івано-Франківський Володимир Війтишин, єпарх Коломийської єпархії УГКЦ Василій Івасюк, єпископ Чернівецької єпархії УГКЦ Йосафат Мощич та численне духовенство.

Тисячі іванофранківців і краян рушили від храму Царя Христа отців-василіян, аби в тиші й молитві перейнятись стражданнями Христа, про які нагадували чування на кожній стації. Хрест несли, передаючи одні одним, священики, працівники рідних сфер, вояки української армії, освітяни, студенти, пластуни, журналісти, владці...

Хресна дорога нагадала кожному, який тяжкий хрест випало нести Христові на своїй останній земній дорозі. І як важливо бути готовим взяти на свої плечі таку важку ношу, якщо її покладе на нас Господь.

Н. К.

ПАМ'ЯТЬ

ГОСПОДЬ ЛИШ ЗНАЄ ЇХНІ ІМЕНА

У Меморіальному комплексі «Дем'янів Лаз» відбулося перепоховання останків 134 жертв комуністичного терору, віднайдених під час розкопок у Івано-Франківську по вулиці Ленкавського.

Чин похорону і поховання очолив архієпископ і митрополит Івано-Франківський кир Володимир Війтишин, митрополит Івано-Франківський і Галицький Іоасаф УПЦ КП у співслужінні єпископа Коломийського кир Василія Івасюка, єпископа Чернівецького кир Йосафата Мощича УГКЦ та численного духовенства. Участь у поминальних богослужіннях взяли кілька тисяч краян, серед яких просвітяни з обласного центру, Долинського, Калуського, Галицького, Тлумацького та інших районів, представники громадських організацій, влада міста й області.

Останки закатованих жертв помістили в труни на площі перед церквою. Перед початком на дзвіниці, як по церквах всієї області, вдарив дзвін. Линуть журні мелодії оркестру. Сурмлять трембіти. Лунає салют. Відтак митрополит Володимир зачитує звернення Блаженнішого Святослава і дякує усім, що прийшли вшанувати наших полеглих братів та сестер, які постраждали від нещадного терору комуністичного режиму.

«Ці люди були забутими внаслідок певних обставин, проте знаємо, що Господь пам'ятає кожного», – зазначив митрополит.

Митрополит Іоасаф молитовно просить Господа прийняти душі убієнних у Небесне Царство і закликає сущих пам'ятати про жертви, які приніс український народ у боротьбі за волю.

Міський голова Руслан Марцінків дякує КП «Пам'ять», колективу професійного училища № 3 і всім, хто долучився до такої нелегкої, але важливої справи віднайдення й ексгумації невинно убієнних краян. А серед них – двоє дітей, 70 осіб чоловічої статі, 53 – жіночої і дев'ять невизначеної. Адже усі вони з простреленими й потрощеними черепами, часом до невпізнаності, поламаними кістками, закрученими на зап'ястях колючим дротом... Так московські окупанти утверджували «русскій мір» на нашій землі на початку 40-их років минулого століття.

Представник Українського інституту національної пам'яті Святослав Шеремета подякував прикарпатцям за те, що вони роблять важку справу пошуку і вшанування жертв комуністичного терору.

Перший заступник голови обласної ради Василь Гладій та заступник голови облдержадміністрації Ігор Пасічняк наголошували, що попри нинішні труднощі й негаразди, нарікання на владу, маємо єднатись, аби зберегти державу. Бо лише Україна може захистити кожного з нас – аби не повторились жахіття минулого.

– У цих домовинах – ціна нашої свободи і Незалежності, – наголосив керівник КП «Пам'ять» Василь Тимків. – Пам'ятаймо про це повсякчас, бо червоний кат знову увірвався у наш дім... Промовець подякував усім, хто вів і надалі веде таку важливу пошукову роботу, зокрема Іванові Павликівському, Степанові Каспруку, Омелянові Левицькому...

І знову лунають трембіти, зринають у небеса мелодії патріотичних пісень у виконанні народної чоловічої хорової капели «Сурма» медуніверситету. Учасники похорону кидають грудочки землі на домовини...

Богдан ВІВЧАР

СТАТИСТИКА

ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК – 676 гривень

У 2018 році повний великодній кошик з традиційними продуктами коштуватиме, в середньому по Україні, 660 гривень, на Прикарпатті – 676 гривень.

Такими є розрахунки Національного наукового центру «Інститут аґрарної економіки», пише «УП Життя» з посиланням на «Дзеркало тижня».

За даними інституту, третій рік поспіль найдешевшим великодній кошик буде у Тернопільській області – 589 грн., а найдорожчим – 760 грн. – у Києві. Рівненщина – 628 грн.; Волинь – 631 грн.; Львівщина – 636 грн.; Чернівецька область – 635 грн.; Івано-Франківщина – 676 грн.; Закарпаття – 719 грн.; Сумщина – 613 грн.; Хмельниччина – 629 грн.; Чернігівщина – 630 грн.; Кіровоградщина – 631 грн.; Вінниччина – 658 грн.; Полтавщина – 662 грн.; Черкащина – 664 грн.; Київщина – 678 грн.; Житомирщина – 680 грн.; Луганщина – 668 грн.; Дніпропетровщина – 669 грн.; Харківщина – 670 грн.; Донеччина – 696 грн.; Запорізька область – 633 грн.; Миколаївщина – 661 грн.; Херсонщина – 669 грн.; Одеська область – 673 грн.

ВШАНУВАННЯ

ВІН ПЕРШИМ ЙШОВ...

В Івано-Франківську відбулось поминальне віче до дня загибелі В'ячеслава Чорновола – провідника Народного руху і всіх національно-демократичних сил.

Біля пам'ятника В'ячеславу Чорноволу на розі вулиць Чорновола та Січових стрільців зібралось чимало мешканців міста, студентів, представників влади і партії «Народний рух України».

Священики відправили поминальну панахиду за В'ячеславом Чорноволом. А представники влади і рухівці поклали квіти до пам'ятника.

Нагадаємо, видатний політичний діяч, публіцист, багатолітній політв'язень, Герой України В'ячеслав Чорновіл трагічно загинув 25 березня 1999 року в автокатастрофі на Бориспільській трасі. Загадкові обставини смерті Чорновола не розслідувані досі.

Саме тому учасники акції вимагали від влади знайти нарешті організаторів і замовників лиходійства.

ДОЛУЧАЙТЕСЬ

ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК ДЛЯ ВОЇНІВ

Розпочинається благодійна акція, організована волонтерським підрозділом Української добровольчої армії Прикарпаття «Великодній кошик добровольцю».

«Акція має на меті зібрати великоднє частування для добровольців, які зараз на фронті. Ми просимо всіх небайдужих долучитися до акції, а саме – поділитися на Великдень частинкою цього величного свята з нашими захисниками. Усю зібрану допомогу у Великодній понеділок ми відвеземо на фронт і роздамо нашим бійцям, аби підняти їхній бойовий дух, моральний стан, нехай вони відчують домашній затишок і тепло свята Воскресіння Господнього», – наголосив керівник УДА Прикарпаття Василь Абрамів.

Бійцям можна приносити великоднє частування, а також засоби гігієни, сигарети та речі першої необхідності.

ПРОБЛЕМА

ЗНАННЯ, ЯКІ ШКОДЯТЬ

Міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків звернув увагу Нацполіції на проблему продажу алкоголю і наркотиків школярам. За словами мера, майже кожен школяр у Івано-Франківську знає, у кого можна купити наркотики.

«Коли у школах є вільний доступ до наркотиків, є продаж, це не адміністративне правопорушення, це кримінальне. Але чомусь у нас немає випадків затримань у школах, біля навчальних закладів. Може, над цим треба задуматися? Нас турбують наші діти», – звернувся Марцінків до заступника начальника Івано-Франківського відділу поліції Володимира Гаврилаша.

Марцінків заявив, що система розповсюджувачів алкоголю і наркотиків в Івано-Франківську існує відкрито. «Про яку всі знають. Це є правда. Хочете ви її чути чи ні. Це означає, що система просто так побудована», – сказав Марцінків.

За його словами, кожна дитина у кожній школі знає, де можна купити наркотики.

«Тільки не знають ті, хто має повноваження. Чомусь у вас є повноваження кожного дня кошмарити міську раду своїми перевірками, ви займаєтесь забудовами, всякими іншими речами, а з тим, чим маєте займатися, ви, на жаль, не працюєте», – дорікнув Марцінків поліцменам.

Міський голова попросив поліцейських не ображатися на Муніципальну варту, яка поблизу Бастіону ловила підлітків, що вживали алкоголь і наркотики.

«Те, що Кухарук (керівник Муніципальної варти – ред.) це піднімає, – правильно робить. У нього єдиний шанс це зробити – винести у публічну площину. Він не може затримати, він не може законними методами це зробити, у нього нема повноважень. Але знаєте – палка має два кінці. У вас теж є діти, онуки, і колись ваші діти попадуться в такі лабета, але тоді буде пізно. І гроші все не вирішують у цьому житті, як би хто не хотів це розуміти», – сказав Марцінків.

Володимир Гаврилаш відповів меру, що вся інформація про виявлені випадки поширення наркотиків має надходити до поліції і оброблятися. А дітей, які там були, освідчили на алкоголь і наркотики, однак будь-яких ознак вживання не було виявлено.

Але хіба подібна проблема є тільки в Івано-Франківську? А в Бурштині, Калуші, Долині та інших містах і селах її хіба немає?

СЕЛЯВІ

НОВИЙ ФЕНОМЕН:

УКРАЇНЦІ УСВІДОМИЛИ, ЩО САМІ ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА СВОЄ ЖИТТЯ І КРАЇНУ

Більшість українців (84 відсотки опитаних) втомилися чекати благ від держави й усвідомили, що розраховувати можна тільки на себе і свою сім'ю.

Про це свідчать результати дослідження «To be Ukrainian», проведеного в 2017 році в чотирьох найбільших містах України (Києві, Одесі, Харкові та Львові) компанією «Українська маркетингова група» (UMG) спільно з Міністерством інформаційної політики, пише журнал «Новое время».

Такі цифри стали несподіваним відкриттям для авторів дослідження. Починаючи з 90-их років соціологія говорила про те, що українці – нація екстерналів, тобто людей, які покладаються на зовнішні обставини і вважають за краще уникати відповідальності за свою долю і країну. Вважалося, що в цьому громадяни України радикально відрізняються від мешканців Західної Європи і США, які є інерналами. Тобто навпаки – беруть на себе відповідальність за все, що відбувається в їхньому житті.

Соціологічні дослідження свідчать, третина українців хотіли би змінити країну проживання. Ця цифра коливається залежно від загострення конфлікту на сході чи економічних негараздів. Головна причина – це статки родини.

Сьогодні, більш ніж коли-небудь, українці відчувають себе громадянами, стверджує Євген Головаха, заступник директора Інституту соціології НАН України. «Це новий феномен», – констатує він.

Серед причин кардинальних змін, що сталися зі співвітчизниками, соціологи називають революцію, кризу і війну, що звалилися на їхні плечі. Українці тепер готові ризикувати і здатні пристосовуватися до будь-яких життєвих негараздів. Водночас вони стали значно більшими патріотами, ніж кілька років тому, впевнена Наталія Бухалова, генеральний директор UMG.

Випробування, що випали на долю українців, вчинили ефект загартовування, подібний до того, який був у 2009 році після обвалу економіки, – так експерти пояснюють непохитну віру співгромадян у краще. Проведена потім ціннісна трансформація заклала основу того, що стало фундаментом для нинішнього громадянського суспільства.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

ШУКАЮТЬ ВОЛОНТЕРІВ

Благодійна організація «Просвіта душі і серця», яка працює на волонтерських засадах у лікарнях і хоспісі, збирає команду однодумців.

Організація створена минулої весни як об'єднання волонтерів на допомогу пацієнтам і медикам у лікарнях Івано-Франківська.

Волонтерські групи працюють уже понад півроку. Допомагають у хоспісі та центральній міській лікарні. Віднедавна волонтери «Просвіти душі і серця» заопікувалися обласною дитячою лікарнею та обласним онкоцентром. Потрібне підкріплення.

Принцип роботи – кілька разів на тиждень (хоча б один раз) відпрацювати кілька годин у медичному закладі, де є така потреба.

«Я вибрав для себе життя, яке буде дарувати життя іншим. Це те, що залишиться після мене», – ділиться досвідом участі у допомозі волонтер Сашко, 30 років.

Набір триває до 31 березня.

НАМІРИ

СУБСИДІЇ ПЕРЕРАХУЮТЬ У ТРАВНІ

Міністерство соціальної політики роз'яснило, що автоматичний перерахунок субсидій на основі доходів людей буде проведено у травні, а не в квітні.

Про це повідомляє прес-служба відомства, інформує «Еспресо».

Органи соціального захисту населення проводять перепризначення субсидій на новий період щороку у травні, розраховуючи розмір допомоги на літній період, а в жовтні – на опалювальний сезон. Тобто автоматичний перерахунок субсидій на основі доходів людей здійснюється двічі на рік – у травні та жовтні.

Зазначається, що в залежності від індивідуального запиту субсидіанта перерахунок може здійснюватися в іншому місяці. Наприклад, якщо особа стала пенсіонером або перестала працювати й отримує один дохід – пенсію, то вона має право звернутися з заявою на перерахунок субсидії. При цьому будуть враховуватися її актуальні доходи.

Відзначається, що в травні органи соцзахисту будуть брати до уваги доходи, отримані в третьому і четвертому кварталах 2017 року.

ДОКУМЕНТ

КАРТКА ЗАМІСТЬ КНИЖЕЧКИ

В Україні більше не будуть оформлювати паспорти у формі книжечки.

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, за якою паспорт громадянина України більше не буде оформлюватися у формі книжечки.

Відповідне рішення було ухвалено на засіданні Уряду, пише «Українська правда» з посиланням на «Інтерфакс-Україна».

Зазначається, що з постанови про затвердження зразка бланка, технічного опису та порядку оформлення паспорта громадянина України виключено норму, яка дозволяла оформляти його у формі книжечки до повного завершення роботи із забезпечення в територіальних підрозділів Державної міграційної служби матеріально-технічними ресурсами, необхідними для оформлення ID-картки.

У Державній міграційній службі повідомили, що мають все необхідне для оформлення внутрішніх паспортів виключно у формі картки.

Однак, поки не будуть забезпечені по всій Україні зчитувачі картки, до неї додається спеціальний папірець із пропискою, який люди мають носити з собою.

ПЕРСПЕКТИВА

ПОЛОГИ ОПЛАЧУВАТИМЕ ДЕРЖАВА

Пологи та спостереження за вагітністю будуть безоплатними для пацієнта після запровадження реформи. Держава покриє на 100 відсотків вартість цих послуг. Медична реформа не передбачає введення оплати за пологи від породіль.

Про це повідомляється на сайті облдержадміністрації.

Зокрема, в ст. 4 п.1 Закону України «Про державні фінансові ґарантії медичного обслуговування населення» № 2168-VIII зазначається:

«У межах програми медичних ґарантій держава ґарантує громадянам, іноземцям, особам без громадянства, які постійно проживають на території України, та особам, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, повну оплату за рахунок коштів Державного бюджету України необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, пов'язаних з наданням:

екстреної медичної допомоги;

первинної медичної допомоги;

вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги;

третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги;

паліативної медичної допомоги;

медичної реабілітації;

медичної допомоги дітям до 16 років;

медичної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами».

Медична реформа передбачає перехід на нову модель фінансування державою медичних послуг, які надаються українцям. Зокрема, стаціонари або лікарні з 2020 року почнуть отримувати від держави оплату за надані послуги конкретному пацієнту.

Ми радимо всім, хто цікавиться медичною реформою в Україні, ознайомитися з Законом України «Про державні фінансові ґарантії медичного обслуговування населення» № 2168-VIII: https://goo.gl/sUS89j Це допоможе уникнути спотворення інформації та поширення недостовірних повідомлень про реформу.

ЕКОНОМІКА

ІНДЕКС ВАРЕНИКА

Напевно, читачам відомо, що вартість національних валют стосовно долара визначають індексом гамбургера.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі запустило сайт «Платформа ефективного регулювання» із щоденним відстеженням індексу вареника.

Зокрема, подана в динаміці вартість 23 основних соціальних продуктів. У списку – борошно, буряк, капуста, картопля, ковбаси, крупи гречані, курятина, макарони, масло, молоко, морква, олія, рис, сало, свинина, сир м'який, сметана, хліб житній, хліб пшеничний, цибуля, цукор, яйця, яловичина. Доступний сервіс порівняння цін за різні періоди та в різних регіонах.

Індекс вареника станом на 19 березня становив 36,13 гривні. Склад варенників такий: картопля – 600 грамів, борошно пшеничне вищого ґатунку – 600 грамів, яйця I–II категорії – 3 штуки, масло вершкове жирності 72–73 відсотків – 60 грамів, сало – 50 грамів, сметана жирності 15 відсотків – 60 грамів.

Охочі можуть відстежувати вартість певної страви. Для цього потрібно вибрати необхідні складники та їхню вагу.

Онлайн-сервіс автоматично збирає дані з відкритих джерел – Держстату, Нацбанку, Світового банку, Євростату – і фіксує щоденну динаміку цін на товари за даними найбільших онлайн-супермаркетів.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Спостережна рада кредитної спілки «Самопоміч» повідомляє про скликання загальних зборів членів кредитної спілки, які відбудуться 18 травня 2018 року (початок о 16.00) за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 (актовий зал).

Реєстрація членів спілки та їхніх представників проводиться з 15.00.

Пропонується такий **порядок денний загальних зборів:**

1. Затвердження порядку денного.
2. Заслуховування та затвердження звіту Спостережної ради за 2017 рік.
3. Заслуховування та затвердження звіту Кредитного комітету за 2017 рік.
4. Заслуховування та затвердження звіту Правління за 2017 рік.
5. Заслуховування та затвердження висновку Ревізійної комісії КС «Самопоміч» за 2017 рік.
6. Заслуховування та затвердження аудиторського висновку, яким підтверджена повнота і достовірність річної звітності КС «Самопоміч» (річна фінансова звітність та звітні дані КС «Самопоміч» за 2017 р.).
7. Про розподіл нерозподіленого доходу, що залишився у розпорядженні КС «Самопоміч» за 2017 р.
8. Визначення незалежного аудитора (аудиторської фірми) для підтвердження достовірності й повноти річної звітності КС «Самопоміч» за 2018 фінансовий рік.
9. Про ознайомлення з бюджетом на 2018 фінансовий рік.
10. Різне.

Пропозиції та зауваження членів спілки щодо порядку денного приймаються в письмовій формі до **9 травня 2018 р.** за адресою: вул. Гетьмана Мазепи, 9, м. Івано-Франківськ, тел. для довідок – (0342) 52-70-94.

Для участі у загальних зборах члени кредитної спілки повинні підтвердити свої повноваження:

у разі особистої присутності – шляхом надання паспорта чи іншого документа, що посвідчує особу;

за довіреністю, оформленої відповідно до вимог законодавства України.

ВАРТО ЗНАТИ

ПРОЇЗД ДОРОЖЧАЄ

З 1 квітня ІВАНОФРАНКІВЦІ ТА ГОСТІ МІСТА ПЛАТИТИМУТЬ ЗА ПРОЇЗД У МАРШРУТКАХ БІЛЬШЕ

Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради затвердив нові тарифи на проїзд у міському пасажирському транспорті. Вартість однієї поїздки зросте до 5 і 6 гривень в залежності від часу доби.

Начальник управління транспорту і зв'язку Олег Ганчак зазначив, що питання підняття тарифу на проїзд обговорювалося на громадських слуханнях. За результатом обговорень була пропозиція винести питання на виконком.

Рішенням виконкому нові тарифи становитимуть 5 грн. за поїздку з 6 до 20 години та 6 грн. за поїздку з 20 до 23 години замість теперішніх 4 гривень.

Рішення зобов'язує перевізників «неухильно дотримуватися вимог нормативно-правових актів щодо перевезення пільгових категорій громадян, які мають право безоплатного проїзду в міському пасажирському транспорті загального користування з 10.00 до 16.00 без обмежень, до 10.00 та після 16.00 у кількості 3 пільгових місця в кожному транспортному засобі».

Право на пільговий проїзд матимуть і учні міських шкіл. Вони безкоштовно їздитимуть з 7.00 до 19.00, за винятком вихідних, святкових днів і канікул.

З 7 до 21 години щоденно безкоштовний проїзд буде для учнів шкіл № 1, 6, 11, 22, за винятком вихідних, святкових днів і канікул.

У суботу з 7.00 до 21.00 години безкоштовно користуватимуться маршрутками учні шкіл № 1 та 11 і Української гімназії № 1.

Рішення вступить в дію з моменту внесення відповідних змін у договори.

УРОКИ

УКРАЇНИ НАЙКРАЩІ СИНИ

В Івано-Франківському Центрі патріотичного виховання учнівської молоді імені Степана Бандери відбувся урок мужності «України найкращі сини», присвячений українському добровольцю, який є символом справжнього патріота. Захід об'єднав воїнів-добровольців, волонтерів, які допомагають фронту, учнів-старшокласників загальноосвітніх шкіл та їхніх педагогів, представників громадських молодіжних організацій.

Про постання добровольчих батальйонів, їхню участь у бойових операціях під Іловайськом, біля Широкиного, в Мар'їнці, Донецькому аеропорту, про тих, хто і сьогодні воює, захищаючи нашу свободу і Незалежність щиро розповідали учасники загальноміського учнівського об'єднання «За честь! За славу! За народ!». Директор департаменту освіти та науки Ігор Смаль, який і сам є учасником бойових дій на сході країни, у своєму привітанні зазначив, наскільки важливим є для виховання учнівської молоді в дусі патріотизму живе спілкування з учасниками бойових дій, а ще важливо не ділити військових, добровольців, волонтерів на угруповання. Адже перемога наша можлива тільки за умови згуртованості. Ігор Смаль ще в минулому навчальному році започаткував створення галереї Героїв сьогодення. Тоді Центру передали портрети двох наших відважних захисників – Мирослава Мисли та Григорія Семанишина, а цьогоріч збірка поповнилася портретом Юрія Черкашина. Роботи належать пензлю відомого прикарпатського художника Григорія Михнюка.

Гаряче вітав зал виступ Юрія Черкашина, голови Всеукраїнської молодіжної організації «Сокіл», бійця окремої зведеної штурмової роти «Карпатська Січ» у складі 93-ої окремої механізованої бригади, якого друзі більше знають на псевдо Чорнота. Боєць наголосив, що важливо знати й пам'ятати про значні перемоги добровольчих батальйонів, бо це додає сил і впевненості в остаточній перемозі в російсько-українській війні.

Ця війна змінила життя багатьох і відкрила справжніх патріотів сучасної України. До таких належить і голова Надвірнянської організації ВО «Свобода» Михайло Іваночко, який успішно веде волонтерський фронт. Він розповів, чому не може залишатись осторонь історичних подій у країні й закликав кожного скористатися великим шансом – бути причетним до творення нашого славного сьогодення. Патріотичну поезію прочитав учасник літературного проекту «Дух нації» Ігор Бойчук. Музичними дарунками нашим бійцям були пісні у виконанні Яни Кондрусь, учениці ЗШ № 21, та барда Андрія Маврика. Сергій Сивачук, голова Цивільного корпусу «Азов», який давно співпрацює і дружить із нашим закладом, закликав юних бути дієвими у прагненні жити в новій європейській країні.

Директор Галина Савченко наголосила, що основний лейтмотив заходу – українські добровольці нової доби продовжили визвольну боротьбу українських січових стрільців, воїнів Української Повстанської Армії, ще раз підтвердивши, що нас нікому не здолати!

Ольга ШКОЛЬНА,
завідувачка відділу ЦПВУМ ім. С. Бандери

НЕЗАБУТНІ

ЛЮДИНА СВІТЛА І ДОБРА

...Якось під вечір двоє товаришів сиділи на придорожній зупинці приміського села, дожидаючи автобуса. Сиділи, розмовляли, ділилися планами на майбутнє. А коли автобус зупинився, у відчинені двері вскочив тільки один із них. Інший сказав: «Я не можу піднятися з лавки. Мені відмовили ноги». То був 30-річний Нестор Іванович Чир.

Відтоді вся його професійна, громадсько-політична та письменницька діяльність супроводжувалася фізичною неповносправністю. Проте мудрість, внутрішня сила, відчуття такту й гумору, гордо вели Нестора Івановича назустріч справам на користь громади й України.

Він народився у березні 1938 року в селі Новий Диків Любачівського повіту Жешувського воєводства (Польща) в багатодітній українській селянській родині. У 1945 р. під час злочинної радянсько-польської урядової змови разом із сім'єю зазнав насильницької депортації на Тернопільщину, де пройшли його дитинство і шкільні роки в с. Полівці Чортківського району.

У 1960 році здобуває фах спеціаліста з буріння нафтових і газових свердловин та скерований на роботу в Надвірну, де у нафтовій галузі працював 43 роки. Водночас займається літературною справою. Він автор шести поетичних збірок. Співавтор ще восьми книжок. Лауреат літературних премій: Всеукраїнської ім. Ярослава Дорошенка, обласних ім. Василя Стефаника та ім. Марійки Підгірянки. Низка віршів стали піснями. Член НСПУ.

У липні 1987 р. разом з іншими літераторами Надвірнянщини створює літературну студію «Бистрінь», яка до сьогодні активно діє при редакції газети «Народна воля», і стає незмінним її керівником. Студія вважалася однією з найкращих в Україні. Нестор Чир став вчителем та літературним батьком для багатьох відомих авторів. А це –Галина Христан, Любов Василик, Марія Дзюба, Власта Власенко, Олександр Букатюк, Роман Киселюк, Мирослава Мельник та інші.

У 1989-му був серед засновників Товариства української мови ім. Т. Шевченка (тепер – ВУТ «Просвіта») у Надвірнянському районі, неодноразово обирався членом Правління та Ради цієї авторитетної громадської організації.

В часи незалежності України був депутатом чотирьох скликань Івано-Франківської обласної ради.

12 березня йому виповнилося б 80. Прикарпаття, а Надвірнянщина зокрема, відзначає ювілей письменника низкою заходів. З ініціативи чинного керівника літературної студії «Бистрінь» Олександра Букатюка у літературному музеї Прикарпаття відбулося відкриття виставки, присвяченої творчості Нестора Чира. Вечір минув у форматі камерної зустрічі родини, колеґ та близьких друзів, котрі своїми розповідями-спогадами сформували живий портрет людини-Вчителя, людини-Світла і людини-Воїна.

А 18 березня у районному будинку культури Надвірни проходила літературно-мистецька імпреза «Між берегами сердець». Святкове зібрання, яке влаштували для шанувальників художнього слова літстудійці «Бистріні», поєднало в собі дві визначні події: презентацію антології літстудії «Бистрінь» «Окрилена ріка» та 80-літній ювілей багаторічного керівника «Бистріні» світлої пам'яті Нестора Чира.

Окрім літературно-музичної частини за участю літстудійців, було оголошено переможців обласного конкурсу поезії «Душа у слові» ім. Нестора Чира. Організатори повідомили, що конкурс буде щорічним і стане Всеукраїнським, бо чимало людей надсилали свої твори із-за меж області. Отож перше місце серед дорослих здобула Ліна Петляк, а переможцем у номінації «дитяча поезія» стала Вікторія Волошенюк.

У рамках відзначення ювілею Нестора Чира письменницька організація за підтримки «Просвіти» взяла намір клопотатися до влади з проханням встановлення меморіальної дошки та погруддя письменнику і просвітянину, а також повернутися до питання, порушеного ще минулого року в рамках Всеукраїнського поетичного фестивалю «Мовою серця» – започаткувати премію імені Нестора Чира для відзначення найкращих літстудійців області.

Ольга БОЙЧУК, *просвітянка*

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

РИМИ АВТОМАТНОГО КАЛІБРУ

В ОНД «Просвіта» відбулася презентація книжки Сергія Скальда «Навиліт. Рими калібру 5,45».

Книжка поезії та військової мемуаристики репрезентує творчість поета і воїна. Сергій пройшов вуличний RESISTANCE, горнило Майдану й один із перших пішов на війну. Саме тому його вірші такі актуальні й зрозумілі нам. Бойовий поет, який своїми влучними словами, вибудуваними у римовані рядки, не давав нам зневіритися, зійти зі шляху.

Ініціатором презентації книжки в Івано-Франківську став друг Педро, сотник 4 РС ДУК ПС.

На презентацію прибули активісти НВР «Правий сектор», побратими з НР «Карпатська Січ», представники ВО «Сокіл», журналісти.

Перед виступом самого автора, друг Педро розповів про знайомство зі Сергієм Скальдом та поділився своїми враженнями від книжки. Зізнався, що давно чув про талант Сергія до написання поезій, а згодом мав нагоду познайомитися з ним та у мережі «Фейсбук» став зачитуватися його творчістю. Щодо презентованої збірки, то читає поволі, хоче насолодитися кожною сторінкою та віршем. Відзначив також дизайн книжки, виконаний у націоналістичному дусі.

Побратим із дружної організації «Карпатська Січ» Святослав сказав, що вони є досить молодим рухом, тож Сергій Скальд є для них авторитетом, у якого вони вчаться.

Звучали і рядки поезій, які читав Сергій. Вони проникали в серце, викликали трепет душі, овіювали її як свіжий вітер.

Н. К.

ВІДЛУННЯ

ДЛЯ УКРАЇНИ – СПАС

Молодші школярі ЗШ № 25 взяли участь у черговому, XX, турі історико-краєзнавчих бесід-вікторин «Україна – земля героїв» (автори ідеї – Михайло та Надія Фреїки. За активної участі й підтримки «Національного корпусу», Івано-Франківського обласного музею визвольної боротьби ім. С. Бандери та адміністрації школи). Він проходив у формі літературно-історичної світлиці «Кобзар Тарас – для України Спас». До актової зали школи зібрались майже сто учнів.

Світлицю традиційно проводив завідувач музею «Дем'янів Лаз» Михайло Фреїк, який оголосив тему і програму заходу та нагадав учням, що вже минуло три роки з часу народження проекту, який почався в грудні 2014-го з бесіди про Степана Бандеру. А далі були тури про Лесю Українку, Тараса Шевченка, Романа Шухевича, Івана Франка, Миколу Кибальчича, Дмитра Вітовського, юних Героїв Крут і сучасної війни з російським аґресором на Донбасі та інших видатних українців.

Особливістю проведення світлиці стало те, що учні декламували вірші та уривки творів Кобзаря, одночасно прив'язуючи їх до місць та історичних подій, описаних автором, а також його внутрішніх переживань. Зголосилося 35 учасників. В учнів 2 класу популярністю користувались твори з описами української природи: «Тече вода з-під явора», «Садок вишневий коло хати», «Зоре моя вечірняя» та інші. Третьокласники підготували твори здебільш соціального звучання, наприклад «На панщині пшеницю жала», «Мені тринадцятий минало», «Думка». Чотирикласники вивчили «Заповіт», «Лілею», «Русалку», уривки з поем «Причинна» та «Гайдамаки».

Переможницею стала Катерина Хлібкевич із 4-В класу, яка чуттєво прочитала «Гомоніла Україна». В подарунок вона отримала видання «Кобзаря» з кольоровими ілюстраціями. Таку ж книжку отримала Діана Татарчук із 3-Г класу, яка читала «Лілею». Всі учасники світлиці отримали грамоти від «Національного корпусу», який надав і головні призи.

Найкращі знання, високу активність та національний одяг продемонстрували учні з третіх класів, які долучені до проекту третій рік поспіль. Переможці та призери отримали також путівники філіями обласного Музею визвольної боротьби ім. С. Бандери і словники української мови від товариства «Просвіта».

Михайло ФРЕЇК,
завідувач МК «Дем'янів Лаз»

ДО ПЕРВНІВ

З БАБУСИНОЇ СКРИНІ

МЕШКАНЦІВ РОГАТИНЩИНИ ЗАОХОЧУЮТЬ ПОДІЛИТИСЯ ПРЕДМЕТАМИ, ЯКІ БУЛИ СВІДКАМИ МИНУЛОГО

Рогатинський історико-краєзнавчий музей «Опілля» надалі збирає експонати для наповнення музейного фонду.

«Відкриття музею не є справою одного дня, року чи однієї людини. Музей – це спільна робота цілої громади! Тому ми вкотре закликаємо населення Рогатинщини долучитись до збору предметів, які були свідками нашого минулого!

Нас цікавлять навіть найдрібніші деталі – залишки археологічних культур на території сіл району (які згодом будуть ідентифіковані), писемні джерела, фотоматеріали різностороннього змісту (культурний розвиток міста чи села, спорт, історія сакральних споруд чи пам'яток архітектури, національний одяг), предмети побуту Рогатинського Опілля (нецки, терлиці, жорна та інше).

Окрему увагу хочемо звернути на світлини – якщо ваші прадідусі й прабабусі були учасниками культурних товариств чи збройних формувань («Просвіти», «Союзу українок», «Сільського господаря», копаного м'яча, УСС, УПА тощо) чи просто зберегліись їхні фото у вишиванках – радо запрошуємо вас представити свою власну історію у нашому музеї.

Надані нам матеріали можуть бути передані вами у постійне зберігання або ж на тимчасове користування (якщо це фото – достатньо тільки фотокопії).

Нас також цікавлять книжки та підручники 20–40-их рр. XX ст. видання (україномовні)», – йдеться у повідомленні.

Запрошуємо до активної участі у формуванні колекції музею всіх тих, кому небайдужа наша історія. Адже народ, котрий не знає власного минулого – не має майбутнього!

Контактний номер – 098 75 65 271.

Гадаємо, що такий збір первинних матеріалів нашої історії варто організувати і в інших районах краю.

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАННЯ

Правління Івано-Франківського обласного об'єднання «Просвіта» вітає з днем народження голову осередку «Просвіта» Витвицької ОТГ

Степана Степановича ШТУРМАКА.

Дякуємо за розуміння того, що соціальний, економічний розвиток громади, яким переймаєтесь Ви, має йти у супрязі з духовним, яким опікується «Просвіта». Це два крила, які й піднімають громаду до творення нового буття. Просвітянські осередки, створені у селах ОТГ з Вашою допомогою, завжди будуть опорою добрих змін.

Наснаги, многих Господом благословенних літ. З роси і води!..

Від імені Правління голова Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, Михайло СІЧКА, Мирослав ЯНИШІВСЬКИЙ, Богдан ВІВЧАР, голова Долинської «Просвіти» Катерина ТУСИК

ЗУСТРІЧІ

МОВА ЧИ ЯЗИК

Зустріч з відомим українським мовознавцем, науковцем Миколою Петровичем Лесюком відбулася у Коломийському навчально-науковому інституті.

Автограф від автора

Він презентував книжку «Мова чи язик?». Видана вона 2017 року, однак перша презентація відбулась у Коломиї днями.

«Мова чи язик?» – це цикл етюдів про українську мову. Запропоновані в книжці роздуми про нашу мову, про найбільш вразливі її місця щодо впливу на неї чужої мови були апробовані й озвучені упродовж 2016 року на Івано-Франківському обласному радіо, а також на обласному радіо-FM «Карпати» й отримали чимало схвальних відгуків, а ще більше запитань. Тому виникла ідея зібрати рекомендації щодо вибору правильної мовної форми і видати їх окремою книжечкою, яка була б доступна найширшим колам небайдужих читачів», – розповів автор Микола Лесюк.

Слід зазначити, що у книжці читач знайде захоплені вислови діячів світової культури про українську мову та її евфонічність, ознайомиться із засобами створення милозвучності, характерними українській мові, побачить основні помилки, яких слід уникати, зверне увагу на словник росіїзмів – окремих лексем та словосполучень, які не мають права «громадянства» в сучасній українській літературній мові. Нагадаю, що в науковий обіг термін росіїзм замість росіянізм чи русизм ввів Микола Петрович Лесюк.

Залюбки спілкувались із Миколою Лесюком коломийські студенти спеціальностей «Початкова освіта» та «Філологія (українська мова та література)», в яких він викладає дисципліну «Старослов'янська мова». Любов Гринів побажала Миколі Петровичу творчих успіхів та здобутків і надалі. Приємною несподіванкою став виступ вчителя української мови та літератури Коломийської ЗОШ І–ІІІ ст. № 2 Ірини Вікторівни Богайчук, котра також була студенткою Миколи Лесюка. Вона адресувала подячні слова за книжки-посібники з української мови, які стали настільними чи не в кожного філолога. Подяку науковцю за плідну наукову працю та активну громадську діяльність висловили завідувач кафедри філології інституту Михайло Ковальчук та голова Коломийського міськрайонного товариства «Просвіта» Василь Глаголюк.

«Мова чи язик?» – книжка, яка прислужиться учням, вчителям, викладачам, студентам, журналістам, працівникам державних установ, усім шанувальникам рідної мови.

Галина ВОЛОЩУК,
викладач кафедри філології Коломийського навчально-наукового інституту

ДУШЕВНЕ

ПОЕЗІЯ – ЦЕ ЗАВЖДИ НЕПОВТОРНІСТЬ...

...якийсь безсмертний дотик до душі. Ці рядки ліни Костенко стали рефреном святочного дійства у НД «Просвіта», приуроченого Всесвітньому дню поезії. Його учасники згадували й афоризм давніх: «Життя коротке – мистецтво вічне». А ще читали поезії як відомих метрів українського письменства, так і свої, створені у хвилини духовного озоріння і душевного просвітління. Бо лише так вона твориться і лише таке слово може схвилювати серце читача.

На зустрічі йшлося про те, що існує стільки видів поезії, скільки людських почуттів. Отож поетичний світ розмаїтий, неповторний, невичерпний. Про це говорили й читали свої творіння відомі автори, як о. Роман Паньків, Степан Дасевич. Поетичний привіт передала і Віра Багірова.

Їм вторили і новачки на ниві слова – вчителька фізики і математики Стефанія Нич, вчителька, голова громадської організації Інститут європейського міста Юлія Данилюк зі своєю ученицею Вікторією Пісак, її подругою Ангеліною Перегінською.

Благословила на свято вихованців свого поетичного цеху голова просвітянського осередку медуніверситету – доктор філософії Марія Гуцол. А це Марія Пташинська та кандидат наук, викладач Ольга Іванців. Справді бо, лікар має зцілювати хворого не тільки ліками, а й щирим душевним словом. Їх дарували своїм рідним і всім присутні найменшенькі – вихованці Клубу обдарованих дітей Христина та Ксенія Слободян, Анастасія Фученко, Юлія Коваль та інші.

Своєю поезією тішив присутніх юрист Юрій Шевчук, студентка ПНУ ім. В. Стефаника Уляна Балкова, просвітянка Євдокія Шумега, яка часто виступає зі своєю поезією на вечорах відпочинку «Кому за...»

На завершення ведучі Юлія Данилюк та Назар Коцан – співорганізатор мистецьких заходів від проекту «Молодь і влада» побажали всім авторам душевного неспокою, натхнення серця і душі.

* * *

«Просвіта» Прикарпаття, завше будучи на сторожі Слова, доклала творчих зусиль до відзначення Всесвітнього дня поезії і на інших платформах.

Зокрема, молоді просвітяни були запрошені як гості на відкриття Всесвітнього тижня юнацької книги, що проходило в обласній бібліотеці для юнацтва. Письменники Роман Бойчук, Ольга Бреславська та Олександр Букатюк ознайомили присутніх зі своєю поетичною творчістю та поділилися думками про актуальну просвітницьку роботу бібліотеки з молоддю. Студенти-літстудійці під керівництвом Тетяни Качак та дітки з гуртка художньої самодіяльності «Промінь» БДЮТ представили гостям свої перші поетичні проби, а учасники літературно-драматичного гуртка «Істина» показали літературно-музичну композицію про важливість читання та силу слова у поезії Кобзаря.

Того ж дня у малому залі Центрального народного дому м. Івано-Франківська відбулася зустріч «Поетичні акценти» з нагоди Всесвітнього дня поезії. В заході взяли участь письменники: Власта Власенко, Іванка Юрків-Гусак та просвітянське творче подружжя Роман Бойчук і Ольга Бреславська. Зустріч пройшла у формі цікавого поетичного діалогу з елементами театралізації та музичним оформленням.

Теодор ДРОВНИЧ

ВИСТАВКИ

ІДЕЇ В ЛІНІЯХ І БАРВАХ

В музеї історії міста Болехова імені Романа Скворія відбулась презентація першої персональної виставки мистецьких робіт «Життєдайні джерела» Євгена Мацьківа. Вона стала знаковою не лише в діяльності закладу, а й у творчості художника. У ній – неповторні миті життя і колоритний світ Бойківщини. З цієї нагоди його вітали колеґи-викладачі художньої школи, де тривалий час працював. Зі словами вдячності до вчителя зверталися колишні учні, які теж стали успішними й самодостатніми.

Художні роботи Є. Мацьківа – це пейзажі, натюрморти, графіка. В них віддзеркалюють барви рідного краю, краєвиди Болехова і постаті його мешканців, трагічні події сьогодення. Особливо вражаючими у багатогранній творчості митця є портрети, виконані в різних техніках. Окремі роботи художника несуть символічне навантаження християнської тематики.

Творчий шлях Є. Мацьківа бере початок від його роду. Але для розвитку здібностей важливим є не тільки генетичне коріння. Прагнення пізнавати красу, відтворювати її на полотні здебільшого залежить від наполегливості й щоденної праці. Віднайти себе і досягти вершин таланту – найбільший здобуток і найвища оцінка митця.

Народився 1956 р. у с. Підбереж на Болехівщині. Його перші спроби пізнати й відобразити навколишню красу – це розмальовані вуглинами стіни сільської хати. Дитяче захоплення переросло у прагнення отримати фахову освіту. За підтримки батьків закінчив Долинську художню школу і факультет проектування інтер'єрів та меблів Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва. У Львові, з його багатою історією, архітектурою і творчою атмосферою, Євген Мацьків сформувався як митець і особистість.

Працював художником у Долинському філіалі Івано-Франківського художньо-вирбничого комбінату. Розробляв інтер'єри кав'ярень, закладів освіти і культури. Коли в 1988 р. в Болехові відкрилась художня школа, її директор Олексій Фрицин, колишній вчитель Євгена, запропонував йому спробувати себе на освітянський ниві. Десять років викладацької праці дали результат. Учнівські роботи з композиції і скульптури експонувались на районних та обласних виставках. Найкращі з них отримали високу оцінку на республіканській виставці «Наш дім» (Київ, 1995).

Пізніше працював дизайнером меблів та захопився різьбярським ремеслом. Нині має напрацювання в плоскорельєфній, барельєфній, прорізній, накладній та скульптурній різьбі. Декілька таких витворів митець представив на виставці. Зразки об'ємної та рельєфної різьби прикрашають інтер'єри громадських закладів. Творчі роботи Євгена Мацьківа зберігаються в музеї історії Болехова та приватних колекціях в Україні, Польщі, США, Росії. І всюди вони зачаровують глядача своєю довершеністю і змістом.

Галина ЯКИМІВ,
просвітянка, науковий співробітник музею історії міста Болехова ім. Р. Скворія

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

КВІТЕНЬ

1 КВІТНЯ – Вербна неділя.

1908 р. народився **Роман Добрянський** (с. Чернелиця тепер Городенківського р-ну), священик УГКЦ, церковний діяч у Канаді.

2 КВІТНЯ

Міжнародний день дитячої книги.

1903 р. народилася **Марія Сельська** (м. Коломия), українська художниця, авторка портретів, пейзажів, натюрмортів.

3 КВІТНЯ

1903 р. народилася **Леся Верховинка** (справжні ім'я та прізвище – **Ярослава Кучковська)** (м. Делятин, тепер с-ще Надвірнянського р-ну), українська письменниця, драматург.

1918 р. народився **Олесь Гончар** (Полтавщина), український письменник, громадський діяч, академік АН України, лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка.

5 КВІТНЯ

1928 р. народилася **Лариса Крушельницька** (м. Стрий), український археолог, бібліотекознавець, доктор історичних наук, професор, почесний директор Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника.

1943 р. народився **Дмитро Фреїк** (с. Кінашів Галицького р-ну), український учений у галузі напівпровідникового матеріалознавства. Доктор хімічних наук, професор. Заслужений діяч науки і техніки України (1993). Академік Міжнародної термоелектричної академії наук (2002).

6 КВІТНЯ

1933 р. народився **Іван Костинюк** (с. Рудники, тепер Снятинського р-ну), педагог, просвітній діяч, довголітній член Правління ТУМ (1989), передав рідкісні видання календарів «Просвіти» 80–90-их років XIX ст.

7 КВІТНЯ

Благовіщення Пречистої Діви Марії.

Всесвітній день здоров'я.

1893 р. народився **Роман Рубінгер** (м. Снятин), український дириґент, скрипаль і педагог. Батько Романа Рубінгера був засновником та керівником «Снятинського Бояну».

1928 р. народився **Федір Бандура** (с. Кінашів тепер Галицького р-ну), політв'язень, один із керівників Калуської «Просвіти» («Відродження»).

8 квітня

Воскресіння Христове – Великдень.

1873 р. народився **Амвросій Нижанківський** (м. Коломия), актор українського театру «Львівська бесіда» у Львові та театру ім. І. Тобілевича у Станиславові й театральний балетмейстер.

9 квітня

1853 р. народився **Іларій Гарасимович** (с. Битків тепер Надвірнянського р-ну), громадський діяч, редактор і дослідник народних промислів Гуцульщини.

10 квітня

1898 р. народився **Степан Скрипник** (м. Полтава), блаженніший патріарх УАПЦ **Мстислав.**

1848 р. народився **Володимир Ганкевич** (с. Вікно тепер Гусятинського р-ну Тернопільської обл.), український галицький громадський діяч, адвокат, літератор. За фахом правник, краєвий адвокат, доктор права (1877). Заступник першого голови «Просвіти».

11 квітня

1958 р. народилася **Галина Гаврилець (Фроляк)** (с. Видинів Снятинського р-ну), композитор, член Спілки композиторів України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (1999).

(Далі буде)

НАУКОВІ ВИДАННЯ

ЯК УПОРЯДКУВАТИ Й ПОСАДИТИ

У ВГЦ «Просвіта» вийшли у світ «Практичні рекомендації з упорядкування генетико-селекційно-насінницьких об'єктів та створення лісових культур в Івано-Франківській області» (автори О. І. Голубчак, Р. М. Яцик, Р. І. Бродович, Ю. Д. Кацуляк, В. М. Гудима, Т. Р. Юник). Рекомендації розроблено на основі аналізу матеріалів багаторічних наукових досліджень лабораторії лісовідновлення і селекції, діючих законодавчо-правових та нормативно-реґулюючих актів, фондових, відомчих та літературних даних, узагальнення зарубіжного і передового вітчизняного виробничого досвіду. Необхідність розробки зумовлена потребою удосконалення ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку, що передбачено вимогами «Лісового кодексу» та «Рамкової конвенції про охорону і сталий розвиток Карпат», а також запитами лісогосподарських підприємств реґіону у процесі виконання договірної наукової тематики та аналізу проектів лісових культур Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства.

Рекомендації складаються із двох частин. В першу частину увійшли матеріали щодо збереження та сталого використання цінного генетичного фонду та об'єктів постійної лісонасінної бази. В другій частині основну увагу звернено на створення лісових культур як аборигенних так і перспективних інтродукованих деревних та чагарникових видів.

Практичні рекомендації доцільно використовувати в процесі підготовки і підвищення кваліфікації фахівців лісової галузі, а також науковцям, викладачам, аспірантам і студентам лісогосподарського профілю.

Юрій КАЦУЛЯК,
завідувач лабораторії лісовідновлення і селекції, кандидат сільськогосподарських наук